

EUROPSKI TURISTIČKI MANIFEST–NAŠI PRIORITETI

Turizam je važan pokretač gospodarskog i socijalnog razvoja. Taj sektor potiče gospodarski rast stvaranjem prihoda, radnih mjesta i ulaganja u Europi, kao i izvozom u emitivna tržišta diljem svijeta. Pridonosi očuvanju naše kulturne i prirodne baštine, osigurava prihode za financiranje objekata i infrastrukture kojima se koriste posjetitelji i lokalno stanovništvo te promiče svijest o zajedničkom europskom identitetu i građanstvu koje odlikuje raznolikost.

Konkurentnost

1. Ostvariti pametnije vizne politike i postupke na schengenskom području kako bi se odvratanje zakonitih putnika od putovanja, neovisno o tome putuju li u svrhu odmora ili u poslovne svrhe, svelo na najmanju moguću mjeru.
2. Smanjiti administrativno i porezno opterećenje, podupirati osnivanje poduzeća i promicati prekograničnu trgovinu i pružanje usluga.
3. Promicati pametnije porezne politike i bolju koordinaciju između europskih, nacionalnih, regionalnih i lokalnih vlasti kako bi se zajamčila konkurentnost Europe kao odredišta za turističke posjete i u poslovne svrhe. PDV, namete, lokalne pristojbe i naknade u zračnom putničkom prometu treba obuhvatiti preispitivanjem regulatornog okvira.
4. Osigurati ravnopravne uvjete i pošteno tržišno natjecanje za sve pružatelje usluga u području turizma.

Digitalizacija

5. Razviti financijsku potporu EU-a za digitalizaciju u turističkom sektoru i uspostavu stručnih foruma u cilju promicanja dobrih praksi.
6. Osigurati transparentnost i neutralnost za potrošače i poduzeća na internetu. Pretraživanje na internetu i platforme ravnopravnih partnera (engl. peer-to-peer) treba obuhvatiti preispitivanjem regulatornog okvira.
7. Poticati daljnje ograničavanje cijena podatkovnog roaminga, besplatne bežične mreže za posjetitelje i više višejezičnih sadržaja o znamenitostima i događanjima u odredištima.

Dobro upravljanje

8. Razviti posebnu strategiju EU-a za turizam s jasnom svrhom, ciljevima, pokazateljima i mjerama za turizam u EU-u uz sudjelovanje svih dionika iz sektora turizma.

9. Spriječiti regulatorno udvostručavanje i ukloniti regulatorne proturječnosti na jedinstvenom tržištu za usluge u turizmu osiguravanjem bolje koordinacije politika i propisa koji utječu na turizam među glavnim upravama.
10. Predvidjeti pravovremeno obavještanje (najmanje 24 mjeseca unaprijed) o svim izmjenama relevantnih propisa (poreznih ili drugih) koji utječu na turizam.
11. Osigurati transparentnost u ubiranju i naknadnom korištenju poreznih prihoda proizašlih iz gospodarstva utemeljenog na posjetiteljima*.
12. Pojednostavniti porezno pravo i zakonodavstvo o zaštiti potrošača te osigurati dosljednu provedbu.
13. Utvrditi i promicati dobre prakse u turizmu u kojima se odražavaju ciljevi i mjere predloženi u manifestu (npr. upravljanje regulacijom turizma i društveno odgovorno poslovanje).
14. Osigurati sustavnu uključenost turističkih dionika iz privatnog sektora, kao i turističkih vlasti na svim razinama upravljanja.
15. Redovito pratiti i ocjenjivati rezultate i učinak gospodarstva utemeljenog na posjetiteljima (npr. na gospodarske rezultate EU-a u smislu točnih podataka o održivosti i zaposlenosti).
16. Olakšati pristup dionika iz sektora turizma pametnom i održivom financiranju EU-a u vezi s rastom i otvaranjem novih radnih mjesta.
17. U sklopu financiranja projekata treba uzeti u obzir potrebe europskih građana, posjetitelja, radnika, poduzeća i europskih organizacija.

Zajednička promidžba

18. Podupirati razvoj i kontinuirano promicanje raznolikosti turističke ponude u Europi, uključujući paneuropske tematske turističke proizvode (npr. biciklističke rute, gastronomiju, kulturu, prirodu, izvedbene umjetnosti, toplice i usluge wellnessa itd.).
19. Osigurati financijska sredstva za dugoročne aktivnosti zajedničke promidžbe Europe kao odredišta na emitivnim tržištima, čime se dodatno vrednuju napori nacionalnih i regionalnih turističkih organizacija i drugih relevantnih organizacija.
20. Olakšati suradnju s privatnim sektorom, promicati javno-privatne inicijative (npr. usklađivanje programa financiranja i marketinških programa) i podupirati međusektorska partnerstva.
21. Podupirati i promicati europske sustave kvalitete koje provode treće osobe ako je jasno riječ o općoj koristi (npr. smještaj, gastronomija, umjetnost i baština, odredišta, tematski proizvodi itd.).

Sezonalnost

22. Promicati dobre prakse u pogledu produženja sezone i povećanja kapaciteta (npr. bolje tempiranje školskih praznika, dulje radno vrijeme) te diversifikacije (npr. razvoj mogućnosti za veći broj posjetitelja, npr. za posjetitelje s niskim prihodima i posjetitelje koji nisu ograničeni školskim praznicima).

23. Poticati razvoj cjelogodišnjeg turizma diversifikacijom ponude, posebice u odredištima koja su tradicionalno poznatija po svojoj sezonskoj privlačnosti (npr. zimsko pješačenje u južnoj Europi, bicikliranje u skijaškim odredištima) ili po cjelogodišnjoj privlačnosti zbog prirodnih resursa, primjerice turizam u prirodi i aktivni turizam.

24. Podupirati kreativno promicanje raspoložive turističke ponude tijekom cijele godine.

Vještine i kvalifikacije

25. Promicati priznavanje odgovarajućih kvalifikacija, znanja, vještina i iskustva na cijelom jedinstvenom tržištu.

26. Podizati svijest o zanimanjima u sklopu gospodarstva utemeljenog na posjetiteljima*.

27. Poticati produktivniji odnos između pružatelja usluga osposobljavanja/obrazovanja i industrije.

28. U širem opsegu iskorištavati postojeće europske programe za zapošljavanje mladih i razvijati nove programe.

29. Unaprijediti programe cjeloživotnog učenja za osobe koje rade u sektoru turizma i osigurati njihovu dostupnost na internetu.

30. Podupirati unapređenje jezičnih vještina među turističkim djelatnicima i promicati njihovu slobodu kretanja.

31. Poticati osposobljavanje u području kulturne osviještenosti radi pružanja boljih usluga posjetiteljima iz svih emitivnih tržišta.

Održivost

32. Okolišna održivost: izraditi strateški plan za okolišno održivu turističku industriju (uključujući sustave, tehnologiju i infrastrukturu) kako bi se doprinijelo ostvarenju ciljeva u području klime i otvaranja održivih radnih mjesta, u suradnji sa svim relevantnim glavnim upravama i po potrebi međunarodnim tijelima.

33. Gospodarska i operativna održivost: osigurati financijsku potporu EU-a za dugoročne i srednjoročne turističke inicijative na europskoj razini koje obuhvaćaju cijeli vrijednosni lanac. Osigurati da poduzeća u emitivnim i receptivnim tržištima ostvaruju pravednu korist od turizma, uključujući lokalne zajednice i osobe koje rade u tom sektoru.

34. Utvrditi i podupirati dobre prakse u upravljanju kapacitetima i odredištima kako bi se ponuda uspješno prilagođavala potražnji te osigurati da kvalitetu iskustva posjetitelja prati kvaliteta života lokalnih zajednica.

35. Socijalna i kulturna održivost: upravljati utjecajem na lokalnu kulturu i zajednice u odredištima; zadržati dugotrajnu zaposlenost u sektoru turizma uz pravedne uvjete rada za sve, posebice u ključnim podsektorima u kojima zapošljavanje i zadržavanje radnika i dalje predstavljaju izazov (npr. socijalna zaštita, plaća, jednake prilike, jednako postupanje itd.).

36. Podupirati koncept turizma kao prava za sve. Omogućiti svim europskim građanima da putuju, uključujući osobe s niskim prihodima ili osobe s invaliditetom.

Prometna povezanost

37. Promicati javno-privatne platforme za multimodalnu mobilnost usmjerene na potrošače (uz pomoć bolje suradnje među glavnim upravama i pružateljima usluga).

38. Unaprijediti turističku i prometnu infrastrukturu, uključujući u udaljenim, ruralnim, planinskim, otočnim i priobalnim područjima.

39. Razraditi europsku strategiju za povećanje povezanosti svih vrsta prijevoza na održiv način, među ostalim prilagođavanjem infrastrukture i informiranja kako bi se zadovoljile posebne potrebe svih putnika.

40. Poboljšati kvalitetu i usklađenost namjenskih putničkih prometnih koridora (npr. željeznice, ceste, biciklističke rute, pomorski putovi, staze za pješaćenje, jedinstveno europsko nebo itd.) s pomoću financijskih sredstava EU-a.

41. Promicati pravedan i ravnopravan pristup putničkih i prijevoznih operatora relevantnim podacima kako bi se olakšale digitalne multimodalne prakse, uključujući kombinirane putne karte.

42. Poticati bolju dostupnost i objekte na odredištu u blizini turističkih znamenitosti kako bi se olakšao pristup i smetnje svele na najmanju moguću mjeru, kao i kako bi se uklonile jezične prepreke.

43. Promicati liberalne sporazume u području zračnog prometa na razini EU-a o otvaranju pristupa tržištu s glavnim trgovinskim partnerima EU-a, nastojati riješiti problem sve većeg nedovoljnog kapaciteta zračnih luka i ostvariti jedinstveno europsko nebo kako bi se smanjile putne udaljenosti, trajanje putovanja, troškovi i emisije CO₂.

44. Osigurati dostatno i predvidivo financiranje željezničke infrastrukture kako bi se povećala privlačnost i kvaliteta usluga željezničkog prometa, što može djelovati kao katalizator za oslobađanje potencijala razvoja turizma u skladu s EU-ovim ciljevima o prelasku na druge načine prijevoza, posebice željeznički prijevoz.

*Gospodarstvo utemeljeno na posjetiteljima obuhvaća vrijednost stvorenu pružanjem robe i usluga povezanih s turizmom te vrijednost neizravnih doprinosa iz drugih sektora koji ovise o turizmu, uključujući lanac opskrbe. To uključuje učinak kapitalnih ulaganja i državnih rashoda povezanih s turizmom.

Za više informacija o inicijativi i mogućnostima pridruživanja: www.tourismmanifesto.eu